

Majoros Áron, Szent Korona-csüngő, 2009, Public art –pályázat, Lovasberény,
Kossuth Lajos utca

Koncepció

Lovasberény a Vértes-hegység déli és a Velencei-hegység északi nyúlványai között elterülő, kis lélekszámú, de komoly történelmi múlttal rendelkező Fejér megyei település. Az utóbbi fél évszázad urbanizációja következtében az elnéptelenedés veszélye szüntelen ott lebeg a falu feje fölött. A közösségteremtés a helyi hagyományok és a történelmi emlékezet ápolásán keresztül ebben a helyzetben elengedhetetlen feladat. Szobortervezetem a legfontosabb nemzeti jelképünk a Szent Korona egyik csüngőjének felnagyított változata. Szent István Imre herceghez intézett Intelmei alapján egy korona jelképezi az országot, az ország polgárait, a közigazgatási rendszert, az apostoli keresztény hitet, a jogi intézményrendszert, a társadalmi toleranciát és az ország védelmét. Lovasberény, azáltal, hogy egy hivatalos, egyházi irat, a veszprémi püspökség István-korabeli 1009-ben keletkezett, de csak egy 1257-es másolatban fennmaradt alapító és adománylevele említi, szimbóluma a magyar államnak, közigazgatásnak és egyházi intézményrendszernek illetve memoranduma azok kiépülésének.

A monumentális összhatású, csúcsával lefelé néző háromszögalakban egymáshoz forrasztott részekből álló csüngő két méter hetven centi magas, három méter széles és fél méter mély. Az eredeti ötvösmű aranyát acél, a gránátköveket laminált üvegszálak gyanta helyettesíti. A kompozíció azáltal, hogy részben elszakad az eredeti tárgytól, és csak utal arra, egyszerre tekinthető hagyományörzőnek és absztrakt szobornak.

A szobor a falu legfőbb közösségi helyszínének számító, a katolikus templom, az általános iskola és a Hősi emlékmű által határolt Kossuth utcai térre, a Hősi emlékmű mellé kerülne. A magyar Szent Korona Szűz Máriának történt felajánlásával, István az országot a menny kezébe helyezte, az égi és a földi hatalom szövetségre lépett, a korona pedig hangsúlyozottan szakrális

üzenet hordozójává vált. A corona graeca képi programja is, ahol a pantokrátor Krisztust égi és földi helytartók veszik körül, a két szférára elválaszthatatlanságát mutatja. Már azonban önmagában a csüngő is egyszerre hordoz világi és szakrális jelentést. Lehet országtartomány-szimbólum (Révay Péter, 1613.), de mint három részből álló, drágakövekből kirakott arany ötvöstárgy lehet az isteni tökéletességre és a mennyei Jeruzsálemre (1Kor 3,11) utalás is. A szobor kettős, a földi lét szakrális vetületét hangsúlyozó Gesamtkunswerkbe való elhelyezése így kézenfekvőnek tűnik. A mű fő nézete a katolikus, klasszicista stílusú Hild-féle templomra (Isten földi királyságának helyszínére) komponált, innen nézve a nap hatására előtűnik a kereszt alakú foglalat és a laminált üvegszálalás gyanta drágakőszerűen csillog. A csüngő mögött a távolban a Cziráky- kastély látszik, annak a nemescsaládnak a kastélya, aki a környéken a rekatolizációt végrehajtotta, visszaszerezve, a katolikusok szerint, Istennek az országot.

A helyszín, túl a szimbólikus tartalmak kiaknázásának lehetőségén, az iskola és a templomok közelsége következtében, elősegíti az eltérő generációk közötti párbeszédet és a fiatalabbakban az ismeretterjesztés által elülteti a helyi öntudat magvát. A felnőtt lakosság körében pedig, miközben óhatatlanul felkelti az érdeklődést a művészet illetve a kortárs művészet iránt, párbeszédet életrehívásával, közösségteremtő funkciót tölt be. A Koronaország augusztus 19-én Lovasberényben sorra kerülő szent koronáról szóló előadásával ráadásul a szöveg és a szobor, tárgyi tudás és emóció egymást fogja erősíteni a falusiakban. A mű a közösség megtartó erőinek felélesztése által így, missziót teljesíthetne be, hiszen Schieder László polgármester szavaival, ekkora múlt ezer év nem múlhat, nem enyészhet el nyomtalanul. A falunak nem csak múltjának, hanem abból táplálkozva, a korona által jelképezett társadalmi toleranciát, hitet és nemzeti tudatot ápolva, jövőjének is kell lennie! Ezer évre szóló teendővel.